

Reverence for Sacred Things

By Elder Ulisses Soares
Of the Quorum of the Twelve Apostles

Kunnioitus pyhiä asioita kohtaan

Vanhin Ulisses Soares
kahdentoista apostolin koorumista

April 2025 general conference

Reverence for the sacred fosters genuine gratitude, expands true happiness, leads our minds to revelation, and brings greater joy to our lives.

In the book of Exodus, we travel with Moses to the slopes of Mount Horeb as he turned aside from his daily cares—something we all should be willing to do—to see the burning bush that was not consumed. As he approached, “God called unto him out of the midst of the bush, and said, Moses, Moses. And he said, Here am I. And [God] said, ... put off thy shoes from off thy feet, for the place whereon thou standest is holy ground.” In great reverence, humility, and wonder, Moses removed his shoes and prepared himself to hear the word of the Lord and to experience His holy presence.

That sacred mountain epiphany was an experience filled with awe-inspiring reverence, connected Moses to his divine identity, and was, in fact, a key element of his transformation from a humble shepherd to a powerful prophet, leading him to walk a new path in life. Similarly, each of us can transform our discipleship into a higher pattern of spirituality by making the virtue of reverence a sacred part of our spiritual character.

The word reverence can be traced to the Latin *verbrevereri*, which means to “stand in awe of.” In the gospel sense, this definition mingles with a feeling or attitude of profound respect, love, and gratitude. Such expression for the sacred by those who have a contrite heart and deep devotion to God and Jesus Christ fosters increased joy in their souls.

Kunnioitus pyhiä asioita kohtaan edistää aitoa kiitollisuutta, kasvattaa todellista onnellisuutta, johtaa mieleemme ilmoitukseen ja tuo elämäämme suurempaa iloa.

Toisessa Mooseksen kirjassa me matkaamme Mooseksen kanssa Horebinvuoren rinteille. Siellä Mooses siirsi sivuun päivittäiset huolensa – mitä meidän kaikkien pitäisi olla halukkaita tekemään – nähdäkseen palavan pensaan, joka ei kulunut. Kun hän lähestyi pensasta, ”Herra – – huusi pensaasta: ’Mooses, Mooses!’ Mooses vastasi: ’Tässä olen.’ Herra sanoi: ’ – – Riisu kengät jalastasi, sillä paikka, jossa seisot, on pyhä.’” Suurta kunnioitusta, nöyryyttä ja ihmetystä tuntien Mooses riisui kenkänsä ja valmistautui kuulemaan Herran sanaa ja kokemaan Hänen pyhän läsnäolonsa.

Tuo pyhä ilmestys vuorella oli kokemus täynnä kunnioitusta herättävää hartautta, yhdisti Mooseksen hänen jumalalliseen identiteettiinsä ja oli itse asiassa keskeinen tekijä siinä, että Mooses muuttui nöyrästä paimenesta voimakseksi profeetaksi, johtaen hänet kulkemaan uutta polkua elämässä. Samalla tavoin jokainen meistä voi muuttaa opetuslapseutemme noudattamaan korkeampaa hengellisyyden mallia siten, että teemme kunnioituksen hyveestä pyhän osan hengellistä luonnettamme.

Englannin kielen sana *reverence* ’kunnioitus’ juontaa juurensa latinankielisestä *verbistarevereri*, joka tarkoittaa ”arvostaa ja ihailla syvästi”. Evankeliumin merkityksessä tähän määritelmään yhdistyy syvällisen arvostuksen, rakkauden ja kiitollisuuden tunne tai asenne. Kun ne, joilla on murtunut sydän ja jotka ovat syvän omistautuneita Jumalaa ja Jeesusta Kristusta kohtaan, tun-

Reverence for sacred things is the greatest manifestation of a vital spiritual quality; it is a by-product of our connection to holiness and reflects our love for and proximity to our Heavenly Father and our Savior, Jesus Christ. It is also one of the most elevated experiences of the soul. Such virtue directs our thoughts, hearts, and lives toward Deity. In fact, reverence is not just an aspect of spirituality; it is the essence of it—the foundation upon which spirituality is built, creating a personal connection to the divine, as taught by our children when they sing, “When I am rev’reant, I know in my heart Heav’nly Father and Jesus are near.”

As disciples of Jesus Christ, we are invited to cultivate the gift of reverence in our lives in order to open ourselves to a deeper communion with God and His Son, Jesus Christ, simultaneously strengthening our spiritual character. Had we more of such feelings in our hearts, there would be undoubtedly greater joy and delight in our lives, and there would be less room for sorrow and sadness. We must remember that showing reverence for sacred things gives meaning to much of what we do every day and strengthens our feeling of gratitude—inspiring awe, respect, and love for higher and holier things.

Unfortunately, we live in a world where showing reverence for sacred things is becoming increasingly uncommon. In fact, the world celebrates the irreverent, as any perusal of a tabloid magazine, television program, or the internet attests. The absence of respect for the sacred produces an increasing casualness in attitude and carelessness in conduct, which can rapidly spiral one generation into apathy and catapult the next generation into misery.

Irreverence can also lead us away from the bonds that covenants with God provide and diminish our sense of accountability before Deity. Consequently, we run the risk of caring only about our own comfort; satisfying our uncontrolled appetites; and ultimately arriving to the unholy place of despising sacred things, even God, and consequently our divine nature as children of Heavenly Father. Irreverence toward sacred things furthers the adversary’s aims by

tevat tällaista kunnioitusta pyhiä asioita kohtaan, se edistää suurempaa iloa heidän sielussaan.

Kunnioitus pyhiä asioita kohtaan on keskeisen hengellisen ominaisuuden suurin ilmentymä. Se on sivutuote yhteydestämme pyhyyteen ja kuvastaa rakkauttamme taivaallista Isäämme ja Vapahtajaamme Jeesusta Kristusta kohtaan ja läheisyyttämme Heihin. Se on myös yksi sielun ylevimpiä kokemuksia. Sellainen hyve suuntaa ajatuksemme, sydämemme ja elämämme kohti Jumalaa. Itse asiassa kunnioitus ei ole vain osa hengellisyyttä. Se on sen ydin – perustus, jolle hengellisyys rakentuu luoden henkilökohtaisen yhteyden jumaluuteen, kuten lapsemme opettavat laulaessaan: ”Jos osoitan kunnioitusta, Jeesus tulla voi lähelleni.”

Jeesuksen Kristuksen opetuslapsina meitä kutsutaan vaalimaan kunnioituksen lahjaa elämässämme, jotta voimme avata sisimpämme syvempään yhteyteen Jumalan ja Hänen Poikansa Jeesuksen Kristuksen kanssa vahvistaen samalla hengellistä luonnettamme. Jos sydämessämme olisi enemmän tällaisia tunteita, meidän elämässämme olisi epäilemättä suurempaa iloa ja riemua ja surulle ja murheelle olisi vähemmän tilaa. Meidän täytyy muistaa, että kunnioituksen osoittaminen pyhiä asioita kohtaan antaa merkityksen suurelle osalle siitä, mitä teemme joka päivä, ja vahvistaa kiitollisuuden tunnettamme – herättäen ihmetystä, arvostusta ja rakkautta korkeampia ja pyhempitä asioita kohtaan.

Valitettavasti me elämme maailmassa, jossa kunnioituksen osoittaminen pyhiä asioita kohtaan käy yhä harvinaisemmaksi. Itse asiassa maailma juhlii sitä, mikä on epäkunnioittavaa, kuten minkä tahansa iltapäivälehden, televisio-ohjelman tai internetjulkaisun tarkastelu todistaa. Arvostuksen puute pyhyyttä kohtaan aiheuttaa yhä enemmän välinpitämättömyyttä asenteissa ja piittaamattomuutta käytöksessä, mikä voi nopeasti sysätä yhden sukupolven apatiaan ja syöstä seuraavan sukupolven kurjuuteen.

Kunnioituksen puute voi myös johtaa meidät pois niistä siteistä, joita Jumalan kanssa solmitut liitot tarjoavat, ja heikentää tunnettamme vastuullisuudesta Jumalan edessä. Näin ollen vaarana on, että välitämme vain omasta mukavuudestamme, tyydytämme hallitsemattomia mielihalujamme ja päädymme lopulta epäpyhään paikkaan, jossa halveksimme pyhiä asioita, jopa Jumalaa, ja näin ollen jumalallista luontoamme taivaallisen Isän lapsina. Kunnioituksen puute

disrupting our sensitive channels of revelation, which are crucial for our spiritual survival in our day.

The meaning and importance of reverence for what is sacred is well outlined throughout the scriptures. One instance in the Doctrine and Covenants would seem to indicate that reverence toward our Heavenly Father and His Son, Jesus Christ, is an essential virtue for those who attain the celestial kingdom.

As a church we strive to hold the Father and the Son in the utmost sacredness and respect in every aspect, including how we depict Their images. The guidance of the Holy Ghost is a crucial component in determining how these images should reflect the sacred nature, character, and godly attributes of the Father and of the Son. We are very careful to avoid portraying elements that could distract from our primary focus on our Heavenly Father and His Son, Jesus Christ, and Their teachings, including how we apply advanced tools offered by technology, such as using artificial intelligence (AI) to generate content and images.

This same principle is applied to any source of information available through the official communication channels of the Church. Every lesson, book, manual, and message is carefully developed and approved under the direction of the Spirit to make sure we maintain the sacred virtue, values, and standards of the gospel of Jesus Christ. In a recent message for the young adults of the Church, Elder David A. Bednar taught, “To navigate the complex intersection of spirituality and technology, Latter-day Saints should humbly and prayerfully (1) identify gospel principles that can guide their use of artificial intelligence and (2) strive sincerely for the companionship of the Holy Ghost and the spiritual gift of revelation.”

My dear brothers and sisters, as sophisticated as modern technology has become, it simply cannot simulate the wonder, awe, and amazement found in the kind of reverence born from the influence of the Holy Ghost. As followers of Christ, we need to be careful not to weaken our connection with God and His Son by using AI-generated content and images inappropriately. We should remember that relying on a modern technological “arm of flesh” is an inadequate and disrespectful substitute for the inspiration,

pyhiä asioita kohtaan edistää vastustajan päämääriä tukkimalla ilmoituksen herkätkä kanavamme, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä hengelliselle selviytymisellemme meidän aikanamme.

Pyhien asioiden kunnioittamisen merkitys ja tärkeys on esitetty hyvin eri puolilla pyhiä kirjoituksia. Yksi kohta Opissa ja liitoissa näyttäisi osoittavan, että kunnioitus taivaallista Isäämme ja Hänen Poikaansa Jeesusta Kristusta kohtaan on välttämätön hyve niille, jotka pääsevät selestiseen valtakuntaan.

Kirkkona me pyrimme pitämään Isää ja Poikaa äärimmäisen pyhinä ja arvostamaan Heitä joka suhteessa, myös siinä, kuinka esitämme kuvia Heistä. Pyhän Hengen johdatus on ratkaiseva tekijä määrittäessä, kuinka näiden kuvien tulee heijastaa Isän ja Pojan pyhää luonnetta, luonteenpiirteitä ja jumalallisia ominaisuuksia. Olemme hyvin tarkkoja siinä, että vältämme esittämästä sellaisia seikkoja, jotka voisivat häiritä ensisijaista keskittymistämme taivaalliseen Isäämme ja Hänen Poikaansa Jeesukseen Kristukseen ja Heidän opetuksiinsa, ja myös siinä, kuinka sovellamme tekniikan tarjoamia kehittyneitä työkaluja, kuten tekoälyn käyttöä, sisällön ja kuvien luomiseen.

Tätä samaa periaatetta sovelletaan kaikkiin tietolähteisiin, joita on saatavana kirkon virallisten viestintäkanavien kautta. Jokainen oppiaihe, kirja, oppikirja ja sanoma laaditaan huolellisesti ja hyväksytään Hengen ohjaamana, jotta varmistetaan, että säilytämme Jeesuksen Kristuksen evankeliumin pyhän hyveellisuuden, arvot ja tasovaatimukset. Äskettäin pitämässään puheessa kirkon nuorille aikuisille vanhin David A. Bednar opetti: ”Suunnistaakseen hengellisyyden ja tekniikan monimutkaisessa risteyskohdassa myöhempien aikojen pyhien tulee nöyrästi ja rukoillen 1) tunnistaa evankeliumin periaatteet, jotka voivat ohjata heidän tekoälyn käyttöään, ja 2) pyrkiä vilpittömästi saamaan Pyhän Hengen kumppanuus ja ilmoituksen hengellinen lahja.”

Rakkaat veljeni ja sisareni, niin pitkälle kuin nykyajan tekniikka onkin kehittynyt, se ei yksinkertaisesti voi jäljitellä ihmetystä, ihailua ja hämmästyä, joka kumpuaa Pyhän Hengen vaikutuksesta syntyvästä kunnioituksesta. Kristuksen seuraajina meidän tulee varoa sitä, ettemme heikkennä yhteyttä Jumalaan ja Hänen Poikaansa käyttämällä tekoälyn tuottamaa sisältöä ja kuvia sopimattomasti. Meidän tulee muistaa, että turvautuminen nykyajan tekniikan ”lihan käsivarten” on riittämätön ja epäkunnioittava korvike

edification, and witness that can be received only through the power of the Holy Ghost. As Nephi declared: “O Lord, I have trusted in thee, and I will trust in thee forever. I will not put my trust in the arm of flesh.”

In another revelation, the Prophet Joseph Smith was instructed that temples erected unto the Lord should be a place of reverence to Him. Throughout his ministry, our dear prophet, President Russell M. Nelson, has strongly emphasized our worship in reverence in the sacred temple. In the house of the Lord, we are taught about entering into the holy presence of the Father and the Son. I have always found it instructive and even inspiring that one of the first things we do upon entering the temple and preparing ourselves to participate in the sacred ordinances there is to remove our shoes and change into our white clothing. Like Moses, if we are intentional, we can recognize that taking off our worldly shoes is the beginning of stepping onto holy ground and being transformed in higher and holier ways.

Brothers and sisters, we do not need to climb to the top of a mountain, like Moses did, to discover reverence for sacred things and convert our discipleship into a deeper level of spirituality and devotion. We can find it, for example, as we strive to protect our home environment from worldly influences. This can be accomplished by sincerely and fervently praying before our Heavenly Father in the name of Jesus Christ and seeking to better know our Savior through our diligent study of the word of God found in the scriptures and in the teachings of our prophets. Additionally, such spiritual transformation can come as we strive to honor the covenants we have made with the Lord by living in obedience to the commandments. These efforts can bring a quiet and certain stillness to our hearts. Focusing on such actions can surely help transform our homes into reverent places of spiritual refuge—personal sanctuaries of faith where the Spirit resides, much like the mountain experience of Moses.

We can also experience such spiritual transformation as we faithfully participate in the Church’s worship service, including tuning our hearts to the Lord through our sincere singing of sacred hymns. Turning aside—like Moses—from

innoitukselle, rakentumiselle ja todistukselle, jotka voi saada vain Pyhän Hengen voimalla. Kuten Nefi julisti: ”Oi Herra, sinuun minä olen turvannut, ja sinuun turvaan ikuisesti. Minä en pane turvaani lihan käsivarteen.”

Eräässä toisessa ilmoituksessa profeetta Joseph Smith sai käskyn, että Herralle pystytettyjen temppelien tulee olla paikkoja, joissa osoitetaan kunnioitusta Hänelle. Koko palvelutehtävänsä ajan rakas profeettamme, presidentti Russell M. Nelson, on tähdentänyt voimakkaasti kunnioittavaa palvelemistamme pyhässä temppelissä. Herran huoneessa meille opetetaan astumista Isän ja Pojan pyhään läheisyyteen. Minusta on aina ollut opettavaista ja jopa innoittavaa, että yksi ensimmäisistä asioista, mitä teemme mennessämme temppeliin ja valmistautuessamme osallistumaan siellä pyhiin toimituksiin, on riisua kenkämme ja vaihtaa valkoisiin vaatteisiimme. Jos toimimme tarkoituksellisesti, mekin voimme Mooseksen tavoin ymmärtää, että maallisten kenkiemme riisuminen on alkuna sille, että astumme pyhälle maaperälle ja muutamme korkeammilla ja pyhemmillä tavoilla.

Veljet ja sisaret, meidän ei tarvitse kiivetä vuoren huipulle, kuten Mooses kiipesi, oppiaksemme kunnioittamaan pyhiä asioita ja muutaaksemme opetuslapseutemme syvemmälle hengellisyyden ja omistautumisen tasolle. Voimme kokea sitä, kun esimerkiksi pyrimme suojelemaan kotiympäristöämme maailmallisilta vaikutteilta. Tämä voidaan saavuttaa, kun rukoilemme vilpittömästi ja palavasti taivaallisen Isämme edessä Jeesuksen Kristuksen nimessä ja pyrimme tuntemaan Vapahtajamme paremmin tutkimalla uutterasti Jumalan sanaa, joka on pyhissä kirjoituksissa ja profeettojemme opetuksissa. Lisäksi tällainen hengellinen muuttuminen voi tapahtua, kun pyrimme kunnioittamaan Herran kanssa solmimiamme liittoja elämällä kuuliaisina käskyille. Nämä pyrkimykset voivat tuoda sydämeemme hiljaista ja varmaa levollisuutta. Sellaisiin tekoihin keskittyminen voi varmasti auttaa meitä muuttamaan kotimme kunnioittaviksi hengellisen turvan paikoiksi – henkilökohtaisiksi uskon pyhäköiksi, joissa Henki asuu, paljolti samoin kuin Mooseksen kokemus vuorella.

Voimme myös kokea tällaisen hengellisen muutoksen, kun osallistumme uskollisesti kirkon jumalanpalvelukseen, kuten virittäessämme sydämemme Herran puoleen laulamalla vilpittömästi pyhiä kirkon lauluja. Kun käännyimme

worldly distractions, especially our cell phones or anything not in harmony with this sacred moment, enables us to turn our full attention to partaking of the sacrament, with our minds and hearts focused on the Savior and His atoning sacrifice along with our own covenants. Such sacramental focus will foster a reverently renewing moment of our communion with the Savior and will make the Sabbath a delight and transform our life.

Ultimately, we can experience this spiritual change in our discipleship as we regularly worship in the mountain of the Lord's house—our holy temples—and strive to live with covenant confidence, especially when we face the trials of mortal life.

My wife and I have personally experienced some sacred mountain moments in reverence as we have strived to apply these principles in our life, which has caused a meaningful transformation in our discipleship. I remember like it was yesterday walking through the cemetery before burying our second child, who was born prematurely and did not survive, while my wife was still recovering in the hospital. I recall praying to God with great fervency and reverence, asking for help to cope with that challenging trial. In that instant, I received a clear and powerful spiritual assurance in my heart: Everything will be fine in our lives if my wife and I endure, holding on to the joy that comes from living the gospel of Jesus Christ. What seemed like an overwhelming, sorrowful challenge at the time turned into a sacred, reverent experience, a capstone that has helped sustain our faith and has given us confidence in the covenants we have made with the Lord and in His promises for me and my family.

My brothers and sisters, reverence for the sacred fosters genuine gratitude, expands true happiness, leads our minds to revelation, and brings greater joy to our lives. It places our feet on holy ground and lifts our hearts to Deity.

I testify to you that as we strive to incorporate such virtue into our daily lives, we will be able to increase our humility, expand our understanding of God's will for us, and strengthen our

pois – kuten Mooses – maailmallisista häiriötekijöistä, etenkin matkapuhelimistamme tai mistä tahansa, mikä ei ole sopusoinnussa tämän pyhän hetken kanssa, me voimme kääntää täyden huomionamme sakramentin nauttimiseen mielemme ja sydämemme keskittyessä Vapahtajaan ja Hänen sovitusuhriinsa sekä omiin liittoihimme. Tällainen sakramenttiin keskittyminen edistää kunnioittavasti uudistavaa hetkeä yhteydessämme Vapahtajaan, tekee lepopäivästä ilon päivän ja muuttaa elämämme.

Lopulta voimme kokea tämän hengellisen muutoksen opetuslapseudessaamme, kun palvelemme säännöllisesti Herran huoneen vuorella – pyhissä temppeleissämme – ja pyrimme elämään liittojen antaman luottamuksen turvin, varsinkin silloin kun kohtaamme kuolevaisen elämän koetelemuksia.

Vaimoni ja minä olemme omakohtaisesti kokeneet näitä pyhiä kunnioituksen hetkiä vuorella, kun olemme pyrkineet soveltamaan näitä periaatteita elämäämme, mikä on saanut aikaan merkittävän muutoksen opetuslapseudessaamme. Muistan aivan kuin eilisen päivän sen, kun kävelin hautausmaan läpi ennen kuin hautasimme toisen lapsemme – joka syntyi ennenaikaisesti eikä jäänyt henkiin – vaimoni ollessa yhä toipumassa sairaalassa. Muistan, kuinka rukoilin Jumalaa hyvin palavasti ja kunnioitusta tuntien ja pyysin apua selviytyäkseni tuosta haastavasta koettelemuksesta. Tuona hetkenä sain sydämeeni selkeän ja voimallisen hengellisen varmuuden: Elämässämme kaikki on hyvin, jos vaimoni ja minä kestämmme ja pidämme kiinni ilosta, joka tulee Jeesuksen Kristuksen evankeliumin mukaisesta elämästä. Se, mikä tuntui tuolloin ylivoimaiselta, murheelliselta haasteelta, muuttui pyhäksi, kunnioittavaksi ja merkittäväksi kokemukseksi, joka on vahvistanut uskoamme ja antanut meille luottamusta liittoihin, joita olemme solmineet Herran kanssa, ja Hänen lupauksiinsa minulle ja perheelleni.

Veljeni ja sisareni, kunnioitus pyhiä asioita kohtaan edistää aitoa kiitollisuutta, kasvattaa todellista onnelliisuutta, johtaa mielemme ilmoitukseen ja tuo elämäämme suurempaa iloa. Se asettaa jalkamme pyhälle maaperälle ja kohottaa sydämemme kohti Jumalaa.

Todistan teille, että kun pyrimme sisällyttämään tällaisen hyveen päivittäiseen elämäämme, me pystymme lisäämään nöyryyttämme, laajentamaan ymmärrystämme Jumalan tahdosta

confidence in the promises of the covenants we have made with the Lord. I witness that as we embrace this gift of reverence for sacred things—whether in the mountain of the Lord’s house, in a meetinghouse, or in our own homes—we will be filled with astounding amazement and awe as we connect to the perfect love of our Heavenly Father and Jesus Christ. I reverently witness these truths in the sacred name of our Savior and Redeemer, Jesus Christ, amen.

omalla kohdallamme ja vahvistamaan luottamustamme Herran kanssa solmimiemme liittojen lupauksiin. Todistan, että kun omaksumme tämän pyhien asioiden kunnioittamisen lahjan – olipa kyseessä Herran huoneen vuori, seurakuntakeskus tai oma kotimme – meidät täyttää mykistävä hämmästys ja ihailu, kun olemme yhteydessä taivaallisen Isämme ja Jeesuksen Kristuksen täydelliseen rakkauteen. Todistan kunnioittavasti näistä totuuksista Vapahtajamme ja Lunastajamme Jeesuksen Kristuksen pyhässä nimessä. Amen.